

Inclusief Enschede:

- 1 op 6 huishoudens leeft van inkomen tot 120% bijstandsnorm. Hoe verhoudt zich dit tot 5000 huishoudens die niet rond kunnen komen? En tot de 250 huishoudens die beroep doen op voedselbank?

Antwoord: Ondanks lichte daling van armoede in de afgelopen 3 jaar en een daling van het aantal mensen met een bijstandsuitkering, zijn er nog altijd mensen die moeite hebben met rondkomen. Enschede heeft 81.000 huishoudens, waarvan 12.700 minimaal een jaar al moeten rondkomen van 120% van het wettelijk sociaal minimum (WSM). Het NIBUD heeft vorig jaar voor Enschede een minimaffectrapportage gemaakt. Daaruit kwam dat – zonder gemeentelijke ondersteuning – zo'n 5.000 huishoudens niet rond kunnen komen van dat inkomen tot 120% WSM. NIBUD gaat er dan wel vanuit dat rondkomen niet alleen betekent 'overleven', maar ook 'meedoen'. De gemeentelijke maatregelen zorgen ervoor dat men name kinderen minder last hebben van de armoede (stichting Leergeld Enschede) en dat er ondersteuning is van voedselbank, kledingbank, fonds bijzondere noden et cetera. Die ondersteuning is nodig voor de mensen die het niet redden. Vaak hebben deze huishoudens dan ook schulden. In Enschede zijn er 8.570 huishoudens met schulden. De overlap tussen huishoudens <120%WSM en huishoudens met problematische schulden is zo'n 2.000 huishoudens. De rest zijn dus huishoudens met hogere inkomens dan 120% WSM.

Inmiddels zijn er meerdere instanties in Enschede die voedselhulp geven: de Voedselbank is de bekendste, StopArmoede053 en het Rode Kruis ondersteunen ook gezinnen met voedsel.

- 24% van de Enschedeërs voelt zich wel eens eenzaam: hoeveel daarvan zijn jongeren?

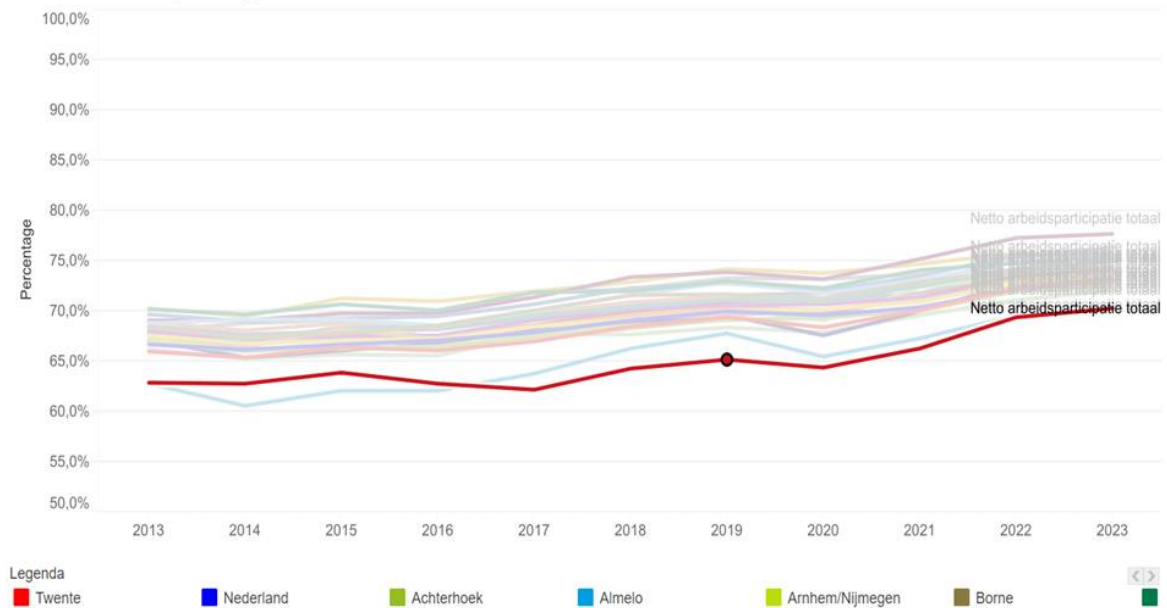
Antwoord: deze vraag is ook gesteld bij de technische vragen van de zomernota. De vraag wordt bij de technische vragen beantwoord.

Aantrekkelijk Enschede:

- Arbeidsparticipatie hoe is die ontwikkeld? Bungalowen we onderaan?

Antwoord: De netto participatiegraad in Enschede is toegenomen van 63% in 2013 naar 70% in 2023. Deze ontwikkeling is bij alle omliggende gemeenten en regio's te zien en in Nederland als geheel. De lijn van Enschede ligt wel onderaan (rode lijn in figuur hieronder. Blauwe lijn erboven is Almelo). Bron: twenteindex

Netto arbeidsparticipatie totaal, 2013 - 2023

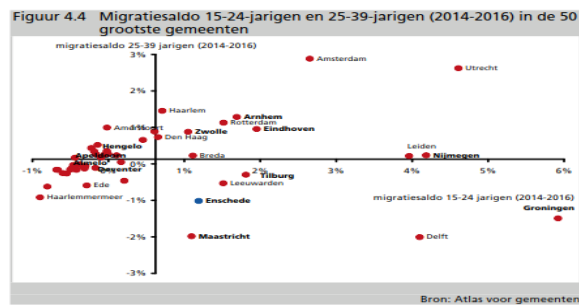
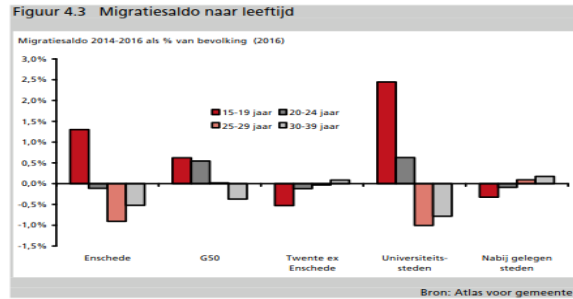

- Zien we ontwikkeling dat over grens werken toeneemt? Wat levert investeren in relatie met Duitsland op?

Antwoord: Sinds 2017, de start van het Duits – Nederlandse project Grenswerk, zijn er ruim 600 werkzoekenden, woonachtig in Nederland, maar vooral Enschede, bemiddeld naar een baan in Duitsland. Omgekeerd zijn er ca. 150 werkzoekenden woonachtig in Duitsland, bemiddeld naar een baan in Nederland. Naast deze baankansen zetten we in de relatie met Duitsland vooral in op economische en educatieve verbindingen in de Euregio. Deze samenwerking bevordert kennis- en technologie uitwisseling en versterkt de innovatiekracht van de bedrijven. Via Tech.Land werken de Twenteboard, Oost NL en IHK Westfalen samen op thema's als AM, energie, health en care en circulaire economie. De kennisinstellingen zorgen voor de kennisinfrastructuur op deze vier thema's. samenwerking op deze thema's leidt uiteindelijk tot meer banen.

- leeftijdscategorie 25-35 vertrekt, houden andere steden dit beter vast?

Antwoord: we weten uit een onderzoek van de Atlas voor Gemeenten (Enschede van tussenstop tot eindstation, 2017) dat andere steden meer jongeren aantrekken in de studieleeftijd en minder inwoners verliezen in de leeftijdscategorie 25-35 jaar. Zie hiervoor ook onderstaande diagram. Op basis hiervan hebben we in 2018 de opgave "talent aantrekken en vasthouden" geformuleerd.

Groen en duurzaam Enschede:

- Hoe tellen we de bomen in de bomenteller? Worden ook gekapte bomen er af getrokken?

Antwoord: Met de vaststelling van de Visie landelijk gebied is onder andere besloten om 170.000 bomen extra te planten in Enschede. Op de bomenteller kunnen onze inwoners en andere partijen doorgeven met hoeveel bomen zij hieraan hebben bijgedragen. Er is geen rekening gehouden met het verwijderen van bomen. Samenwerkingspartners en wij geven alleen de extra geplante bomen door, niet de compensatie voor verwijderde bomen. Dus indirect wordt rekening gehouden met de gekapte bomen, maar niet met de bomen waarvoor geen compensatieplicht geldt. In het buitengebied mogen bijvoorbeeld bomen tot een omtrek van 100 cm zonder vergunning worden verwijderd. We houden niet bij hoeveel dat er zijn, want die worden niet doorgegeven. Voor vergunde bomen geldt in de regel een herplantplicht, voor gemelde bomen daarentegen niet.

We proberen dit te ondervangen door over enkele jaren al onze landschapselementen in het landelijke gebied opnieuw in beeld te brengen. De laatste inventarisatie was van 2022. Dit geeft een beeld van of onze acties hebben bijgedragen aan het vergroenen van Enschede.

Open Enschede:

- De mate van vertrouwen wordt op stadsniveau gemeten in de stadspeiling. Is dit door te vertalen naar wijken?

Antwoord: *helaas niet*

Vragen gesteld na de sessies:

- Zit het gebruik algoritmen ook in ethische visie?

Antwoord: *Ja, de ethische visie en de daarin beschreven werkwijze heeft ook betrekking op het gebruik van algoritmen door de gemeente. Concreet passen wij bijvoorbeeld de Impact Assessment Mensenrechten en Algoritmes (IAMA) toe. Dit is in bepaalde gevallen ook verplicht vanuit het rijk. En we vullen gaandeweg het algoritmeregister zodat we transparant zijn over welke algoritmes wij gebruiken. In de nieuwe Nota Digitalisering zullen algoritmen ook aan bod komen. Deze nota wordt in 2025 opgeleverd.*

- Digital twin, wat hebben we, is er een publieksversie?

Antwoord: *Er is een digital twin (3D model) voor onze bodem en ondergrond. Deze wordt nu intern binnen de gemeentelijke organisatie gebruikt. Raadsleden kunnen deze digital twin ook in kijken via hun enschede-mailadres. Hij is nog niet voor het publiek beschikbaar. Dat is uiteindelijk wel de bedoeling. Nu zijn er nog enkele gegevens in opgenomen die niet openbaar zijn. Daar moet de gemeente nog een oplossing voor bedenken.*

- RSS feeds overheid: overzicht van alle nieuwsbrieven, zie info die rijk publiek ontsluit. Hebben wij een dergelijk overzicht? Doen wij hier iets in?

Antwoord: *De gemeente biedt geen RSS feeds aan. Onze inwoners kunnen zich wel abonneren op de landelijke service 'berichten over uw Buurt'. Met de e-mailservice **Berichten over uw Buurt** kunnen inwoners overheidsbesluiten die impact hebben op hun leefomgeving snel en makkelijk digitaal inzien. Bijvoorbeeld over een vergunning voor het verbouwen van een huis, het kappen van een boom of het houden van een buurtfeest. De gemeente Enschede gebruikt op*

haar beurt de RSS feeds van de rijksoverheid voor het vullen haar nieuwsbrief en site
www.enschede.nl